

Kursplan för

Differentiell psykologi, 15 hp

Differential Psychology, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2008.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT08 , HT09 , HT10 , HT11 , HT12 , HT13 , HT14 , HT15 , HT16 , HT19 , HT21 , HT22 , HT23

Kurskod	2PS005
Kursens benämning	Differentiell psykologi
Hp	15 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Psykologi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Väl godkänd, godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Programnämnden för Psykologprogrammet
Datum för fastställande	2008-05-15
Reviderad av	Programnämnden för psykologprogrammet
Senast reviderad	2008-07-01
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2008

Särskild behörighet

Enligt gällande utbildningsplan.

Mål

Moment 1: Psykometri och statistik Efter genomgången kurs ska studenten kunna: beskriva och redogöra för psykometrisk teori, kunskap och statistik som används inom området differentiell psykologi göra egna statistiska beräkningar och analyser av för området aktuella frågeställningar reflektera kring och kritiskt granska psykologiska tests tillförlitlighet och giltighet Moment 2: Intelligens och personlighet Efter genomgången kurs ska studenten kunna: definiera och redogöra för centrala teoretiska perspektiv inom differentialpsykologin vad gäller begreppen intelligens och personlighet samt diskutera dessa med ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt reflektera kring kulturella inflytanden och genusperspektiv i förhållande till intelligens och personlighet förstå och reflektera kring praktiska användbarheten liksom svårigheter (för/nackdelar) med psykologiska test när de utgör en del av psykologens arbetsredskap reflektera kring egna erfarenheter av att konstruera och utvärdera psykologiskt test Moment 3: Beteendegenetik Efter genomgången kurs ska studenten kunna: redogöra för och reflektera kring den relativa betydelsen av arv och miljö när det gäller skillnader mellan människors beteende, personlighet och begåvning redogöra för kognitiva avvikelser i ett

beteendegenetiskt perspektiv ge exempel på forskningsdesign och -metodik som används för att studera geners effekt och betydelse för människans beteenden

Innehåll

Kursen är uppdelad på följande tre moment. Moment 1: Psykometri och statistik, 4.5 högskolepoäng (Psychometrics and statistics) Det första momentet på kursen ger en introduktion till psykometri och statistik som används inom området differentiell psykologi. Den studerande lär sig metoder att beräkna reliabilitet och olika varianter av test för validitetsprovning liksom korrelationsstatistik (dvs. hur man analyserar samband mellan olika egenskaper hos test), och lär sig hur man kan isolera underliggande egenskaper som förklarar resultaten i olika psykologiska test. Den studerande får övning i att tolka en faktoranalys. Dessutom förmedlas färdigheter i att konstruera psykologiska test och diskussioner hålls kring hur man kritiskt kan värdera dess tillförlitlighet och giltighet. Moment 2: Intelligens och personlighet, 6 högskolepoäng (Intelligence and personality) Under det andra momentet lär sig studenten inledningsvis om begreppet intelligens och tar del av teorier om människans intellektuella färdigheter och förmågor. Bland annat beskrivs G faktorn visavi specifika intelligenser. Därefter beskrivs, reflekteras och diskuteras kring begreppet personlighet, och teoretiskt förankrade dimensioner av personligheten i vilka människor skiljer sig åt. Även kulturella inflytanden och genusperspektiv diskuteras i förhållande till intelligens och personlighet. Dessutom får studenten träna sig i ett differentialpsykologiskt perspektiv och psykologiskt förhållningssätt genom att studera etablerade intelligens- och personlighetstest och diskutera dess tillförlitlighet, tolkning, psykometri, m.m. Studenten konstruerar också ett eget personlighets- eller intelligenstest. Syftet med arbetet är att illustrera den praktiska användbarheten av kunskap inom fältet differentiell psykologi. Moment 3: Beteendegenetik, 4.5 högskolepoäng (Behavioral genetics) Det tredje momentet ger studenten kunskap om arvets och miljöns betydelse för skillnader mellan människor. I detta avsnitt förmedlas kunskap om grundläggande genetiska mekanismer, metoder för att studera effekter av gener på beteende, samt den relativa betydelsen av arv och miljö för skillnader mellan människor vad gäller olika aspekter av intelligens, personlighet och hälsobeteenden. Vidare får studenten i ett beteendegenetiskt perspektiv ta del av kunskap som rör ett antal kognitiva avvikelser.

Psykometri och statistik, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Intelligens och personlighet, 6.0 hp

Betygsskala: VU

Beteendegenetik, 4.5 hp

Betygsskala: VU

Arbetsformer

Undervisningen består av lärarledda föreläsningar och seminarier där de studerande uppmuntras till aktivt deltagande genom att diskutera och reflektera kring föreläsningarnas teman. Vidare utgörs undervisningen av laborationstillfällen som syftar till att låta studenterna öva på statistiska analyser, konstruera egna psykologiska test, samt använda statistiska räkneövningar och analyser för att utvärdera dessa och etablerade test. Dessa övningar är tänkta att illustrera den praktiska betydelsen av kunskap om differentiell psykologi och statistik i psykologens vardagliga arbete.

Examination

Kursen examineras såväl enskilt som i grupp genom muntliga och skriftliga examinationsuppgifter.

Moment 1: Psykometri och statistik Kursmomentet om psykometri och statistik utvärderas genom 1) deltagande i obligatoriska laborationer och räkneövningar 2) muntlig examination i grupp På de obligatoriska laborationerna (examinationsuppgift 1) och den muntliga examinationen (examinationsuppgift 2) ges något av betygen Godkänd/Underkänd. Moment 2: Intelligens och personlighet Studentens kunskaper om intelligens och personlighet utvärderas genom 1) obligatoriska diskussionsseminarier under kursens gång 2) deltagande i laborationer med eget arbete som innefattar konstruerande av ett intelligens- eller personlighetstest baserat på kunskaper från detta och föregående kursmoment 3) skriftlig tentamen På de obligatoriska diskussionsseminarierna (examinationsuppgift 1) och laborationerna (examinationsuppgift 2) ges betyget Godkänd eller Underkänd. Vid den skriftliga tentamen (examinationsuppgift 3) ges betyget Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd. Moment 3: Beteendegenetik Studentens kunskaper om beteendegenetik utvärderas genom 1) obligatoriska diskussionsseminarier under kursens gång 2) skriftlig tentamen På de obligatoriska diskussionsseminarierna (examinationsuppgift 1) ges betyget Godkänd eller Underkänd. Vid den skriftliga tentamen (examinationsuppgift 2) ges betyget Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd. Betyg på hel kurs För att bli godkänd på hela kursen krävs minst betyget G på alla examinationsuppgifter under moment 1, 2 och 3. För att få betyget Väl Godkänd på hela kursen krävs VG på de två skriftliga tentamina (momenten 2 och 3), samt betyget G på övriga examinationsuppgifter. Missade obligatoriska diskussionsseminarier eller laborationer ersätts med skriftliga uppgifter. För den student som inte uppfyller kriterier för åtminstone Godkänd (G) ordnas restduggor och omtentamenstillfällen i enlighet med KI:s lokala riktlinjer. Studenten kan erbjudas maximalt sex sådana examinationstillfällen per moment för att uppnå godkänt resultat.

Övriga föreskrifter

Vissa seminarier och övningstillfällen är obligatoriska. Kursutvärdering sker enligt KI:s lokala riktlinjer. Resultat och eventuella åtgärder återförs till studenterna på kurswebb.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Behavioral genetics

Plomin, Robert; DeFries, John C.; McClearn, Gerald E.; McGuffin, Peter

5th ed. : New York : W. H. Freeman ;a Basingstoke :b Palgrave [distributör], 2008. - xviii, 532 p.
ISBN:978-1-4292-0577-1 (hbk.) LIBRIS-ID:10894256

Valda delar av 500 s.

[Sök i biblioteket](#)

Cianciolo, Anna T.; Sternberg, Robert J.

Intelligence :b a brief history

1st ed. : Oxford, UK ;a Malden, MA : Blackwell Pub., 2004. - 170 s.

ISBN:1-4051-0823-1 (hardcover : alk. paper) LIBRIS-ID:9409528

[Sök i biblioteket](#)

Fahlke, Claudia; Johansson, Per Magnus

Personlighetspsykologi

Stockholmb Natur och Kultur,c 2007 : Natur och Kultur, 2007 - 282 s.c 22 cm

ISBN:978-91-27-10979-7 (inb.) LIBRIS-ID:10355471

URL: <http://www.nok.se/BR/allmlitt/978-91-27-10979-7B.jpg>

[Sök i biblioteket](#)

Jay Cohen, Ronald; Swerdlik, Mark

PSYCHOLOGICAL TESTING AND ASSESSMENT WITH EXERCISES WORKBOOK

6 : MCGRAW-HILL EDUCATION - EUROPE, 2004

Valda delar av 565 s.

Artiklar enligt lärares anvisningar (ca 150 s.).

Rekommenderad litteratur

Repetera gärna kapitlet om intelligens i Myers D.G. (Kap. 11)

Borg, E; Westerlund, J

Statistik för beteendevetare

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2006 - 456 s.

ISBN:91-47-05335-6 LIBRIS-ID:10162703

URL: <http://www2.liber.se/bilder/omslag/100/4705335o.jpg>

Kapitel 6 (korrelationer) och kapitel 14 (enkel regressionsanalys).

[Sök i biblioteket](#)

Brace, Nicola; Kemp, Richard; Snelgar, Rosemary

SPSS for psychologists : a guide to data analysis using SPSS for Windows (versions 12 and 13)

3. ed. : Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2006 - xviii, 450 s.

ISBN:1-4039-8787-4 (hft.) LIBRIS-ID:9971180

[Sök i biblioteket](#)